

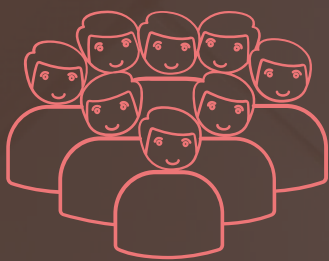
Nemzetközi Viselkedés Szakértő

Kötelező oktatási célkitűzések

Nemzetközi
Viselkedéselemzés
Szervezet
(International Behavior
Analysis Organization)
2021 v100

Magyar Fordítói Munkacsoport
Alexandra Herman, BCBA, IBA
Krisztina Herman, BA, MBA, MSc
Orsolya Ujhelyi-Illés, BCBA, IBA
MAVEE (Hungarian Association for Applied Behavior Analysis)

30 viselkedés szakértő

30 viselkedés szakértő elemezte a viselkedés szakértők munkájához szükséges készségeket, melyeket a gyakorlati munkavégzés előtt mindenképpen szükséges elsajátítaniuk.

22 ország

A készség elemzésben és a felülvizsgálati folyamatban 22 különböző országból vettek részt viselkedés szakértők.

4 hónap

4 hónap alatt készült el a jelenlegi kötelező oktatási célkitűzések rendszere, amely a korábban érvényben lévő lista átdolgozását jelentette.

NVSZ (IBA) Kötelező oktatási célkitűzések

1 szakasz   Alapfogalmak

- 1.1 Magyarázza el és mutassa be az automatikus megerősítés fogalmát
- 1.2 Magyarázza el és mutasson be példákat az operáns viselkedésre vonatkozóan
- 1.3 Magyarázza el a létrehozó műveletek (EO) változatait és alkalmazásait
- 1.4 Magyarázza el az értékcsökkentő műveletek (AO) változatait és alkalmazásait
- 1.5 Magyarázza el a kioltás változatait és alkalmazásait
- 1.6 Magyarázza el és ismerje fel a különböző ingerosztályokat
- 1.7 Magyarázza el az operáns kondicionálást
- 1.8 Magyarázza el a klasszikus kondicionálást
- 1.9 Ismertesse a megerősítési ütemezésekhez kapcsolódó különböző viselkedési mintázatokat
- 1.10 Magyarázza el és mutassa be a pozitív megerősítést az adott viselkedés növelése érdekében
- 1.11 Magyarázza el és mutassa be a negatív megerősítést az adott viselkedés javítása érdekében
- 1.12 Magyarázza el és mutassa be a pozitív büntetést az adott viselkedés csökkentése érdekében
- 1.13 Magyarázza el és mutassa be a negatív büntetést az adott viselkedés csökkentése érdekében
- 1.14 Ismertesse a különböző típusú megerősítéseket és azok előnyeit
- 1.15 Magyarázza el a stimulus kontroll fogalmát és azt, hogy hogyan alkalmazható a készségfejlesztésben, ill. a viselkedés csökkentésére
- 1.16 Ismertesse, hogyan kell létrehozni és megtanítani az inger megkülönböztetést
- 1.17 Ismertesse, hogyan kell létrehozni és megtanítani az inger generalizációt
- 1.18 Magyarázza el, hogyan értelmezhető a verbális viselkedés fogalma és az ehhez kapcsolódó kategóriák

2 szakasz

A viselkedés rögzítése és mérése Behavior

- 2.1 Hozzon létre viselkedési definíciókat!
- 2.2 Értékelje az állandó termékeket, mint az adatgyűjtés egyik módszerét!
- 2.3 Mutassa be az adatgyűjtést a frekvenciarögzítés alkalmazásával!
- 2.4 Mutassa be az adatgyűjtést a ráta alkalmazásával!
- 2.5 Mutassa be az adatgyűjtést a részleges és teljes intervallumú mintavétel alkalmazásával!
- 2.6 Mutassa be az adatgyűjtést pillanatnyi időmintavétel alkalmazásával!

NVSZ (IBA) Kötelező oktatási célkitűzések

2. szakasz A viselkedés rögzítése és mérése (folyt.)

- 2.7 Magyarázza el a pontosság fontosságát a viselkedési definíciók megfigyelésével kapcsolatban!
- 2.8 Mutassa be az adatgyűjtést a százalékos pontosság alkalmazásával!
- 2.9 Magyarázza el a megfelelő mérési rendszerek kiválasztásának fontosságát és szempontjait!
- 2.10 Mutassa be az adatgyűjtést a „Minden próba” (trial by trial) módszerrel!
- 2.11 Mutassa be az adatgyűjtést az „Első próba” (cold probe) módszerrel!

3. szakasz Egyedi eset kísérleti dizájnok

- 3.1 Használja a visszafordítós dizájnokokat
- 3.2 Használjon többelemes/váltakozó dizájnokokat
- 3.3 Használja a többszörös alapvonal dizájnokokat
- 3.4 Értelmezze és végezzen pontos meghatározásokat a fázisváltási dizájnok összehasonlításakor!
- 3.5 Magyarázza el a függő változók jelentését és felhasználási módját!
- 3.6 Magyarázza el a független változók jelentését és felhasználási módját!
- 3.7 Ismertesse, mi határozza meg a funkcionális kapcsolatokat!

4. szakasz Viselkedési felmérés

- 4.1 Magyarázza el a viselkedési funkcióinak fogalmát!
- 4.2 Magyarázza el a megfelelő megfigyelési technikák fogalmát és használatukat!
- 4.3 Magyarázza el a különbséget a korreláció és az ok-okozat között, és ezek vonatkozását a viselkedés értékelésére!
- 4.4 Végezze el a problémás viselkedés funkcionális elemzését!
- 4.5 Használja a nyelvi készség felmérési eszközöket (pl. ABLLS és VB-MAPP)
- 4.6 Végezzen funkcionális készség felmérést! (pl. AFLS)

IBA Kötelező oktatási célkitűzések

5. szakasz Viselkedési beavatkozások

- 5.1 Használja a formálást a viselkedés topográfiájának megváltoztatásához!
- 5.2 Használja az előre láncolás technikáját egy összetett viselkedés megtanításához!
- 5.3 Használja az visszafelé láncolás technikáját egy összetett viselkedés megtanításához!
- 5.4 Használja a viselkedési lendület technikáját az együttműködés növelése érdekében!
- 5.5 Használja a más viselkedés differenciált megerősítését az adott viselkedés csökkentésére!
- 5.6 Használja az alternatív viselkedés differenciált megerősítését az adott viselkedés csökkentésére!
- 5.7 Használja az inkompatibilis viselkedés differenciált megerősítését az adott viselkedés csökkentésére!
- 5.8 Használja a funkcionális kommunikációs tréninget a megfelelő kérések számának növelése és a problémás viselkedés csökkentése érdekében!
- 5.9 Magyarázza el, építse fel és használja a többszörös megerősítési ütemterveket!
- 5.10 Használjon pont/zsetonrendszereket a viselkedés megerősítése érdekében!
- 5.11 Használja a videó modellezést a megfelelő viselkedés modellezéséhez!
- 5.12 Használja a funkcióhoz illesztett kioltási eljárásokat az adott viselkedés csökkentése érdekében!
- 5.13 Használjon előzmény alapú technikákat a viselkedés növelése, ill. csökkentése érdekében
- 5.14 Használja a választól független megerősítést a viselkedés csökkentésére
- 5.15 Használjon közös büntetési stratégiákat a viselkedés csökkentésére

6. szakasz

Tanítási módszerek és ezek változatai

- 6.1 Használja az Egyedi Próba Instrukció módszerét
- 6.2 Használja a Természetes Környezetben való tanítás módszerét
- 6.3 Használja a Viselkedési Készségek Tréning módszereit
- 6.4 Használja a Kulcsfontosságú Válasz Tréninget
- 6.5 Használja a diszkriminációs tréninget
- 6.6 Tanítsa meg a különféle ingerek inger ekvivalenciáját
- 6.7 Használja a verbális viselkedés fogalmát a nyelvi készségek fejlesztésében
- 6.8 Használja a legkevésbé beavatkozótól a legbeavatkozóbb promptig promptolási módszert
- 6.9 Használja a hibamentes tanítást (pl. a legbeavatkozóbbtól a legkevésbé beavatkozó promptig)

IBA Kötelező oktatási célkitűzések

Tanítási módszerek és ezek változatai (folyt.)

- 6.10 Használjon csoport-/osztályszintű stratégiákat a megfelelő viselkedés növelésére/a problémás viselkedés csökkentésére!
- 6.11 Tanítson a generalizációt elősegítő módszerekkel
- 6.12 Tanítson a természetes környezetben való fenntartást elősegítő módszerekkel
- 6.13 Használjon adatelemzési stratégiákat a viselkedés megváltoztatásával kapcsolatos döntések meghozatalához!
- 6.14 Használjon adatokat a kezelés megváltoztatásához, ill. módosításához!
- 6.15 Határozza meg, mikor kell végrehajtani a kezelés elhalványítását!

7. szakasz

Etika

- 7.1 Az IBAO Etikai irányelvek ismerete
- 7.2 Az IBAO Etikus problémamegoldási modelljének ismerete